

Speciell uppgift tycker jag!

2157

(a) Vi låter p vara 3.

$$x^{3-1} \equiv 1 \pmod{3}$$

$$x^2 \equiv 1 \pmod{3}$$

Delta innebär att $x^2 - 1$ är delbart med 3.

$$\left(\begin{array}{l} \text{Testa med } x=7: 7^2-1=48, \\ 48=16 \cdot 3 \text{ OK!} \end{array} \right)$$

Allmänt innebär

$$x^{p-1} \equiv 1 \pmod{p}$$

att $x^{p-1} - 1$ är delbart med p . Fern

Fermats lilla sats kan alltså formuleras

"Om p är ett primtal, och x ett heltal som inte har p som faktor,
är $x^{p-1} - 1$ delbart med p ".

(b) Vi låter $p=7$. Då är $x^{7-1} - 1 = x^6 - 1$ delbart med 7.

Svar: $x^6 - 1$ (x heltal som inte har 7 som faktor)

(c) Vi sätter $x=2$. Satsen kan då skrivas:

$$p \text{ primtal} \Rightarrow 2^{p-1} - 1 \text{ delbart med } p.$$

Omvändningen blir

$$2^{p-1} - 1 \text{ delbart med } p \Rightarrow p \text{ primtal, dvs}$$

"Om $2^{p-1} - 1$ är delbart med p är p ett primtal".

Ingen aning!